

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 14. maí 2010 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-40/2010.

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 24. mars sl. bað X, hér eftir einnig nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna galla sem hann segir hafa verið á bifreiðinni A sem hann keypti nýja hjá Y, 5. ágúst 2005. Álitsbeiðandi krefst þess að seljandi greiði að fullu kostnað við viðgerð á bifreiðinni, eða kr. 102.287.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. 25. mars sl., gaf kæruneftndin Y kost á andsvörum og bárust þau 12. apríl. Með bréfi, dags. 13. apríl, var álitsbeiðanda gefinn kostur á því að gera athugasemdir við andsvörin og frestur til að skila þeim til 21. s.m. Engar athugasemdir bárust. Með bréfi, dags. 6. maí sl., var aðilum tilkynnt að kæruneftndin hefði tekið málið til afgreiðslu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Bifreið álitsbeiðanda er af gerðinni B og var hún afhent honum 5. ágúst 2005. Álitsbeiðandi segir vél bifreiðarinnar hafa bilað og hafi seljandi tjáð sér að viðgerð myndi kosta rúmlega kr. 400.000 og að verksmiðjuábyrgð næði til varahluta en álitsbeiðandi þyrfti að greiða kr. 170.000 fyrir vinnu og efni.

Seljandi segir eftirfarandi í tölvupósti til álitsbeiðanda 16. mars sl.:

„Vélin í bílnum hefur nú verið tekin í sundur og verið er að setja nýtt strokklok á hana. Nýja strokklokið er með nýjum kambás og nýjum ventlum. Meðfylgjandi eru myndir af nýja strokklokinu (heddinu) á vélinni og myndir af því gamla. Þar má greinilega sjá að tveir útblásturslokar hafa brunnið. Í þessu tilviki er verksmiðjuábyrgð ekki fyrir hendi en þrátt fyrir það hefur B verksmiðjan fallist á að útvega strokklokið eiganda að kostnaðarlausu. Orsakir fyrir brenndum útblásturslokum geta verið margvíslegar og oft getur verið mjög flókið að finna þær. Í mörgum tilvikum er um að ræða samverkandi ástæður. Í þessu tilviki getum við hjá Y ekki tekið undir að um galla sé að ræða.“

Rök fyrir kröfu sinni á hendur Y segir álitsbeiðandi vera eftirtalin:

1. Bíllinn hefur aðeins verið ekinn rúmlega 56.000 km, sem er ekki mikill akstur á bensínknúinni bílvél, og því ekki komið að dýrari endurnýjun íhluta s.s. tímareimar.
2. Vél bílsins hefur verið reglulega þjónustuð, smurð og skipt um síur af smurverkstæði Y, að undanskildu 1. skipti sem vélin var smurð hjá Esso smurstöð, en þá var bíllinn ekinn 7684 km.

3. Y hefur viðurkennt að um galla í vél er að ræða með því að samþykkja að útvega nýja varahluti s.s. nýtt strokklok, ventla og kambás í vél álitsbeiðanda honum að kostnaðarlausu. Færð eru rök fyrir því að B verksmiðjan útvegi ekki varahluti að kostnaðarlausu ef um enga verksmiðjuábyrgð er að ræða, skv. tölvupósti E hjá Y, dags. 16. mars, en gefi álitsbeiðanda varahlutina af velvilja (goodwill) einum saman. Starfsmaður verkstæðis Y hafði tjáð konu álitsbeiðanda þegar hún kom að ná í bílinn úr skoðun að verksmiðjuábyrgðin myndi bæta varahlutina en ekki vinnuna við ísetningu þeirra.
4. Skv. tölvupósti E hjá Y, dags. 16. mars, telur hann að í mörgum tilvikum sé um samverkandi ástæður að ræða þegar ventlar brenna. Í þeirri viðleitni skipti fyrirtækið *ekki aðeins um ventlana* heldur skipti um *strokklok með nýjum kambás og ventlum*. Því er ljóst að strokklokið, kambásinn eða slípun ventlanna við strokklokið hafi farið úrskæðis í framleiðslu og því séu þessi íhlutir þeir samverkandi þættir sem E talar um. Ástæðan getur verið sú, að kambásinn snýst ofan á strokklokina og opnar fyrir hvern útblástursloka fyrir sig. Ef kambásinn er gallaður og opnar t.d. ekki nægilega vel fyrir 2 útblástursloka af 3, þá geta þessir 2 útblásturslokar yfirhitnað og byrjað að brenna. Hvers vegna slapp sá þriðji t.d. við bruna? Ef strokklokið er gallað (t.d. undið) þá getur kambásinn ekki legið í réttri stöðu á því og þar af leiðandi ekki heldur í réttri afstöðu við útblásturslokana til að opna þá og loka þeim. Ég tek því undir með E að ástæðurnar geti verið samverkandi. Í þessu tilviki getur því verið að um gallað strokklok og gallaðan kambás hafi verið að ræða, annars hefði verið nægjanlegt að skipta um útblásturslokana (ventlana).
5. Álitsbeiðandi tilkynnti Y í tölvupóstum að um galla í vél væri að ræða. Skv. 2. mgr. 27. gr. lag nr. 48/2003 um neytendakaup þá hefur álitsbeiðandi 5 ára frest til að bera fyrir sig galla frá því að hann veitti bílnum viðtöku, því að bensínvél er almennt séð söluhlutur sem á að endast í meira en 5 ár eða að skila bíl lengri vegalengd en 56.000 km og að minnsta kosti 100.000 km því ábyrgðarskilmálar bílsins gilda upp að þeim kílómetrafjölda. Álitsbeiðandi bar gallann fyrir sig innan framangreinds 5 ára frests.“

IV

Andsvör gagnaðila

Í andsvörum Y segir að samkvæmt ábyrgðarskírteini bifreiðarinnar gildi verksmiðjuábyrgð í 2 ár en fyrirtækið bæti við ársábyrgð. Þessi tími hafi verið liðinn þegar bilunin hafi komið fram. Y sé kunnugt um 5 ára ábyrgð samkvæmt 2. mgr. 27. gr. neytendakaupalaga. Þá segir orðrétt í andsvörum:

„Eiginkona álitsbeiðanda leitaði til Y vegna gangtruflana í bílnum. Var bíllinn bilanagreindur og lagt á ráðin um viðgerð og þjónustuskoðun sem samtals átti að kosta rúmlega kr. 400.000, þ.a. þjónustuskoðun ca. kr. 50.000. Þátttaka framleiðanda fékkst fyrir hluta viðgerðarkostnaðar strokkloksins, þ.e. varahlutum þeim sem til þurfti og var sú þátttaka veitt á grunni viðskiptavildar (EN: goodwill).

Afgreiðsla máls þessa frá Y er byggð á því að bæði verksmiðjuábyrgð og aukaábyrgð Y var runnin út á tíma er bilunin verður og að túlkun okkar á fimm ára kvörtunarfresti nær ekki til þessarar viðgerðar. Kennsl hafa ekki verið borin á rótarorsök bilunar þessarar og þá hvort um galla sé að ræða í efni eða samsetningu vélarinnar. Ekki er hægt að rökfæra það að um eðlilegt slit sé að ræða og eftir stendur því sá möguleiki að um tilfallandi bilun sé að ræða sem getur átt sér aðrar orsakir en galla.

Því er ekki um annað að ræða en að bíða niðurstöðu kæruneftdarinnar og fara yfir málið að því loknu.

V

Niðurstaða kæruneftdarinnar

Kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og Y falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir lög nr. 48/2003 um neytendakaup.

Ástæða er til þess að taka fram að samkvæmt 1. mgr. 3. gr. neytendakaupalaganna er óheimilt að semja um eða bera fyrir sig kjör sem eru neytanda óhagstæðari en leiða myndi af lögnum. Eins er rétt að taka fram að seljandi ber sjálfur ábyrgð gagnvart neytanda samkvæmt neytendakaupalögnum og skiptir þá ekki máli hverjar reglur framleiðandi söluhlutar kann að setja um ábyrgð eða hvaða samningar um ábyrgð kunna að hafa verið gerðir á milli framleiðanda söluhlutar og seljanda hans.

Við afgreiðslu málsins hefur kæruneftndin leitað álits sérfróðs aðila samkvæmt heimild í 2. mgr. 4. gr. reglugerðar nr. 766/2006.

Samkvæmt því sem best verður séð af gögnum málsins var bilunin sem varð í bifreið álitsbeiðanda fólgin í því að tveir af þremur útblásturlökum, ventlum, í vélinni höfðu brunnið þannig að skipta þurfti um þá en jafnframt var skipt um kambás og strokklok.

Eins og fram kemur í andsvörum seljanda er ekki hægt að átta sig á því hver í raun er ástæða framangreindrar bilunar. Ekki liggja fyrir neinar upplýsingar um að bifreið álitsbeiðanda hafi orðið fyrir utanaðkomandi áföllum sem hafi getað leitt til bilunarinnar. Víst er að skipt var reglulega um olú á bifreiðinni og hún þannig undir því eftirliti sem slíkum skiptum fylgir. Kæruneftndin telur að í þessu tilviki verði hún að byggja álit sitt á því að bilunin hafi orðið af þeim sökum að smíði bifreiðarinnar hafi ekki verið sem skyldi og hafi það leitt til þess hvernig fór. Bifreiðin hafi því verið haldin galla í skilningi neytendakaupalaga nr. 48/2003, sbr. 15. og 16. gr. laganna.

Þegar um galla á söluhlut er að ræða, og gallinn er hvorki sök neytanda né stafar af aðstæðum sem hann varða, á neytandi val á milli úrræða, sbr. 26. gr. laga nr. 48/2003. Eitt þeirra er að krefjast úrbóta af hálfu seljanda, sbr. b-lið 1. mgr. 26. gr. laganna, eins og seljandi hefur í þessu tilviki framkvæmt og borið kostnað af að hluta.

Til þess að neytandi eigi rétt á úrbótum á galla samkvæmt neytendakaupalögum verður hann að beina kvörtun vegna gallans til seljanda í samræmi við ákvæði 27. gr. laganna en 1. og 2. mgr. þeirrar greinar hljóða svo:

Ef söluhlutur er gallaður ber neytanda að tilkynna seljanda um að hann muni bera gallann fyrir sig án ástæðulauss dráttar frá því að hann varð galla var eða mátti verða hans var. Frestur neytanda til að leggja fram kvörtun er aldrei styttri en tveir mánuðir frá því að hann varð galla var.

Ef neytandi leggur ekki fram kvörtun innan tveggja ára frá þeim degi er hann veitti söluhlut viðtöku getur hann ekki borið gallann fyrir sig síðar. Ef söluhlut, eða hlutum hans, er ætlaður verulega lengri endingartími en almennt gerist um söluhluti er frestur til að bera fyrir sig galla fimm ár frá því að hlutnum var veitt viðtaka. Þetta gildir ekki ef seljandi hefur í ábyrgðaryfirlýsingu eða öðrum samningi tekið á sig ábyrgð vegna galla í lengri tíma. Frestir skv. 1. og 2. málsl. eiga ekki við ef um er að ræða galla skv. g-lið 2. mgr. 15. gr.

Eins og fyrr greinir keypti álitssbeiðandi bifreiði sína 5. ágúst 2005. Kæruneftndin lítur svo á að hann hafi kvartað undan framangreindum galla í tölvupósti 11. mars 2010. Var bifreiðin þá rúmlega fjögurra og hálfis árs gömul en henni hafði ekki verið ekið nema um 56.000 km. Það er engu að síður álit kæruneftndarinnar að þeir hlutar bifreiðarinnar sem biluðu og að framan er lýst eigi að endast umtalsvert lengur en raun varð á og þar af leiði að álitssbeiðandi hafi kvartað undan galla á bifreiðinni í samræmi við framangreind lagaákvæði. Það er því niðurstaða kæruneftndarinnar samkvæmt framansögðu að Y sem seljandi bifreiðarinnar beri ábyrgð á gallanum samkvæmt neytendakaupalögum og sé skylt að greiða álitssbeiðanda þann kostnað sem hann var látinn bera af viðgerðinni sem sýnist óumdeilt að hafi verið kr. 102.287.

VI

Álitssorð

Y greiði álitssbeiðanda, X, kr. 102.287

Friðgeir Björnsson
formaður

Guðrún Björk Bjarnadóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir